Het welzijn van huisartsen in groepspraktijken versus solopraktijken, en welke factoren hierbij een rol spelen.

Haio: ROBYN Dorien , U.G.
Promotor: CLAYS Els , U.G.
Praktijkopleider: DE GEYTER Luc , DE KIMPE Annelies , MARCELIS Johan , VAN PAESSCHEN Wim , VAN POEL Mia

Context: Algemeen wordt vaak aangenomen dat werken in een groepspraktijk beter zou zijn voor het algemeen welzijn van huisartsen.

Onderzoeksvraag: In dit kwalitatief onderzoek willen we onderzoeken wat de belangrijkste bepalende factoren zijn voor het algemeen welzijn van huisartsen en of er een verschil is bij artsen in groepspraktijken versus solopraktijken. Is er een link tussen het welzijn van huisartsen en de kwaliteit van zorg, bekeken vanuit het artsen-perspectief?

Methode: Initieel werd een literatuuronderzoek uitgevoerd om een beter zicht te krijgen over het onderwerp. Nadien werd een kwalitatief onderzoek opgestart op basis van diepte-interviews bij acht huisartsen, waarvan vier soloartsen en vier artsen werkzaam in een groepspraktijk. De verwerking van de interviews gebeurde op basis van de QUAGOL, met gebruik van het softwareprogramma Nvivo.

Resultaten: Het algemeen welzijn van de huisartsen bleek vergelijkbaar te zijn bij alle artsen, zowel solo huisartsen als huisartsen werkzaam in een groepspraktijk. De meest frequent vernoemde persoonlijke welzijnsbevorderende factoren waren het hebben van een poetshulp, hulp bij het opvangen van de kinderen en goede communicatieve vaardigheden. De meest vernoemde intrinsiek werkgerelateerde factoren voor een goed algemeen welzijn waren het shared-decision-making tijdens consultaties, het blijven bijleren, de vertrouwensrelatie en het contact met de patiënten. De meest frequent vermelde extrinsieke of organisatorische werkgerelateerde factoren die zorgden voor een beter algemeen welzijn waren: het hebben van vaste werkvrije momenten, een goede opvoeding van patiënten, voldoende autonomie, het hebben van collega’s, voldoende financiële ondersteuning en een goede samenwerking met tweede lijn en de wachtkring of wachtpost. De meest frequent vermelde extrinsieke werkgerelateerde factoren die zorgden voor een verminderd algemeen welzijn waren: de hoeveelheid administratie, de onvoorspelbaarheid en continue beschikbaarheid als huisarts, de wachtdiensten, en een tekort aan steun en duidelijkheid van de overheidsinstanties. Als we de vergelijking maken tussen de meest frequent vermelde welzijnsbepalende factoren bij solo huisartsen en huisartsen in groepspraktijken, werd er geen duidelijk verschil opgemerkt wat betreft de persoonlijke factoren, de intrinsiek werkgerelateerde factoren, de gevolgen van de covid19-pandemie en de work-life-balans. Wat betreft de extrinsieke werkgerelateerde factoren had de hoeveelheid administratie en een goede opvoeding van patiënten meer effect op het algemeen welzijn van de soloartsen dan de huisartsen in groepspraktijken. De continue beschikbaarheid en flexibiliteit als huisarts werd dan weer frequenter als belastend ervaren door de huisartsen in groepspraktijken, in vergelijking met de solo huisartsen. Alle huisartsen vonden dat hun welzijn een duidelijk effect had op hun kwaliteit van zorg.

Conclusie: De welzijnsbepalende factoren die werden aangebracht waren voornamelijk organisatorisch en praktisch van aard. Het zou dus een teken kunnen zijn dat er vooral op organisatorische en praktische regelingen moet ingezet worden om het huisartsenberoep aantrekkelijk te houden. Om een antwoord te kunnen bieden op de vraag of het weldegelijk beter is om als huisarts te werken in een groepspraktijk dan in een solopraktijk is verder onderzoek nodig.

Alle huisartsen gaven duidelijk aan dat ze hun kwaliteit van zorg zagen verminderen op momenten dat ze een lager welzijn ervaarden. Het is van belang om tot besef te komen welke factoren ervoor zorgen dat huisartsen zich goed voelen in hun job, om op die manier uitval en burn-out te kunnen voorkomen, maar ook om de zorg voor de patiënt te kunnen blijven garanderen.